

Nasjonal skreddatabase på internett

Digitale kart over skredhendelser og skredfare blir lett tilgjengelig gjennom en internettportal. Norges geologiske undersøkelse (NGU) koordinerer web-presentasjon av skreddata fra en rekke virksomheter. En nasjonal skreddatabase blir allment tilgjengelig via www.skrednett.no. Tjenesten er et resultat av samarbeid med Statens kartverk, NGI, NVE, NTNU, SINTEF, Vegvesenet, Jernbaneverket, Direktoratet for sivil beredskap, Forsvaret, Statens landbruksforvaltning, Norsk Naturskadepool, Møre og Romsdal fylkeskommune og flere kommuner.

Ansvar for skredsikring av bebyggelse ligger på den enkelte kommune, mens Vegvesenet og Jernbaneverket er ansvarlig for sikring av ferdselen langs henholdsvis veier og jernbaner. Sikring av vassdrag er NVE sitt ansvar, og i tillegg utfører private konsultantselskaper grunnundersøkelser i samband med stabilitetsvurderinger. Dette fører til at informasjon omkring stabilitet og skredhendelser innhentes på en rekke former og oppbevares i ulike arkiv.

Til sammen sju departementer med underliggende etater befatter seg med skred og skredforebygging. En slik fordeling av ansvar har gitt utslag i lite overordnet samordning. I juni 2001 fikk NGU i oppdrag av Nærings- og handelsdepartementet og Miljøverndepartementet å opprette en nasjonal skreddatabase, primært til bruk i kommunal planlegging og risikovurdering. Eksempel på datasett som blir tilgjengelig er:

- Skredulykker for hele landet
- Fare- og risikoområder for leirskred
- Farekart for stein- og snøskred
- Skredhendelser langs veg og jernbane
- Geologisk kartlagte jord- og fjellskred
- Potensielt ustabile fjellsider

Mange data - en webportal

NGU har ansvaret for kartlegging av berggrunn og løsmasser. Dette gir viktig informasjon om for eksempel potensielle ustabile fjellparti og leirområder. Digitale geologiske kart og databaser gjør informasjonen tilgjengelig på internett.

Vegvesenet og Jernbaneverket registrerer steinsprang og snøskred fortløpende i sine databanker. NGI har, på oppdrag fra Statens kartverk, laget faresonekart for stein- og snøskred, en type oversiktsdata som også Forsvaret lager. Eksisterende informasjon som er nødvendig for en skredsikker samfunnsplanlegging skal sys sammen gjennom én internettportal.

Kartlegging av potensielle fareområder

Landhevingen i tida etter siste istid tørkla store arealer med marin leire på Østlandet og i Trøndelag. Kvikkleireskred er en del av katastrofehistorien for disse områdene. Etter Rissa-raset i 1978 besluttet Landbruksdepartementet å igangsette en kartlegging av "potensielt skredfarlige kvikkleireområder". NGU gjennomførte en generell kvartærgeologisk kartlegging med formål å velge ut områder der NGU seinere utførte geotekniske undersøkelser. Slike resultater danner også grunnlaget for fare- og risikovurderinger av enkelte leirområder utført på oppdrag fra NVE. Vurderingene skal nå gjøres lettere tilgjengelig på internett.

Store målgrupper

Den enkelte kommune er ansvarlig for skredsikring av bebyggelse og for at faglig vurdering foretas i forbindelse med tildeling av byggeløyve. Planleggere på kommunalt og regionalt nivå er de viktigste målgruppene for arbeidet med skreddatabasen. Fire kommuner med ulike skredproblemer og av ulik størrelse gir innspill til innhold og utforming av karttjenesten. I fremtiden kan en se for seg ulike brukergrupper av skredinformasjon og skreddata på internett, slik som for eksempel:

- **Planleggere på kommunalt og regionalt nivå**
- **Universiteter og høyskoler:** Tilrettelagt informasjon om det som finnes av data innenfor skred og skredfare vil være et viktig grunnlag for både undervisning og forskning.
- **Konsulentbransjen:** Firma som gir skredteknisk bistand og foretar undersøkelser i forbindelse med utbygginger er avhengig av en rask oversikt over tidligere vurderinger og eksisterende grunnlagsdata.
- **Forsikringsbransjen:** Behovet er særlig knyttet til ønsket om å redusere skadeomfanget ved framtidige ulykker.
- **Allmennheten:** En del skredulykker er følger av menneskelige inngrep. Det er derfor viktig at folk som bor i skredutsatte områder er bevisst på hvilke former for inngrep som øker skredfaren.

Karttjenesten støttes av informasjonssider om skred generelt og populærvitenskapelige artikler.

Kontaktpersoner ved NGU:

Lars Harald Blikra
tlf: 73 90 41 15
e-post:
lars.blikra@ngu.no

Knut Stalsberg
tlf: 73 90 41 14
epost:
knut.stalsberg@ngu.no

NGU
7491 Trondheim
Telefon: 73 90 40 00
Telefax: 73 92 16 20

Besøksadresse:
Leiv Eirikssons vei 39

E-post: ngu@ngu.no